

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Ex. No 30

Дата 05.08.2010

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ИСКАНЕ

**на група народни представители за обявяване на
противоконституционност на § 16 от Закона за изменение
на Закона за Националния архивен фонд
(ДВ, бр. 59/31.07.2010 г.)**

по чл. 149, ал. 1, т. 2
от Конституцията

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Законът за изменение на Закона за Националния архивен фонд (ЗИЗНАФ) беше приет от 41-ото Народно събрание на 18.12.2009 г., обнародван в ДВ, бр. 103/2009 г. С Решение № 8 от 27.05.2010 г. Конституционният съд обяви изцяло този закон за противоконституционен (обн., ДВ, бр. 43/8.06.2010).

С абсолютно същото съдържание този закон беше внесен отново в Народното събрание от народния представител Даниела Петрова и

гр.н.п., вх. № 054-01-55/14.06.2010 г. Той беше приет на 21.07.2010 г. и обнародван в ДВ, бр. 59/3010 г.

В § 16 е казано, че **"законът влиза в сила от 12 юни 2010 г."**. Тази норма е противоконституционна на следните правни основания.

1. Влизането в сила на нормативните актове, в т.ч. и законите, е уредено в чл. 5, ал. 5 от Конституцията, който гласи: "Всички нормативни актове се публикуват. Те влизат в сила три дни след обнародването им, освен когато в тях е определен друг срок."

За да влезе в сила един закон, включително и ЗИЗНАФ, **първо трябва да бъде публикуван в Държавен вестник** (вж. Закона за Държавен вестник, обн., ДВ, бр. 89 от 6.10.1995 г., в сила от 6.11.1995 г., попр., бр. 92 от 17.10.1995 г., доп., бр. 123 от 22.12.1997 г., в сила от 1.01.1998 г., изм. и доп., бр. 56 от 22.06.1999 г., изм., бр. 1 от 4.01.2000 г., бр. 97 от 13.11.2001 г., изм. и доп., бр. 9 от 31.01.2003 г., изм., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм. и доп., бр. 31 от 8.04.2005 г., доп., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., бр. 16 от 15.02.2008 г., в сила от 1.07.2008 г., изм., бр. 110 от 30.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г.). Принципът е, че той влиза в сила три дни **"след обнародването му"**. Възможно е да бъде определен друг срок, но той трябва да бъде след публикуването на закона (примерно законът влиза в сила в деня на обнародването му в ДВ или три месеца след публикуването му).

Юридически е невъзможно един закон да влезе в сила преди обнародването му в ДВ. Противното означава да се обезсмисли обнародването на законите. Това засяга правата на гражданите и другите субекти, които трябва да съобразяват своето поведение и действия с нормативния акт, който е публикуван. Абсурдно е гражданите и другите субекти да се съобразяват с правни норми, които не съществуват в

правния мир. Обнародването на законите в ДВ е част от законодателния процес, неговата финална фаза.

ЗИЗНАФ е публикуван в ДВ на 31.07.2010 г., а според § 16 той влиза в сила на 12.06.2010 г., т.е. **49 дни** преди обнародването му. Това противоречи на принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 и чл. 5, ал. 5 от Конституцията). Ако се допусне такава възможност, то би означавало да изпаднем в абсурдната ситуация, че примерно днес приетият закон с един параграф може да се каже, че влиза в сила на 1 януари 1900 г., т.е. че е влязъл в сила преди 110 години.

2. Защо в § 16 на ЗИЗНАФ е посочена датата 12.06.2010 г.? На тази дата съгласно чл. 151, ал. 2 от Конституцията е влязло в сила Решение № 8 на Конституционния съд (вж. изказването на н.п. Даниела Петрова). Това е в грубо противоречие с чл. 151, ал. 2, изреч. 3, което гласи, че "актът, обявен за противоконституционен, не се прилага от деня на влизането на решението в сила".

Решение № 8 от 2010 г. на КС, с което се обявява противоконституционност на ЗИЗНАФ (ДВ, бр. 103/2009 г.), е влязло в сила на 12.06.2010 г. Този закон не може да бъде прилаган след тази дата, както *de facto* и *de jure* се получава в случая.

Според Решение № 22/1995 г. по к.д. № 25/1995 г. (ДВ, бр. 105/1995 г.) "когато Конституционният съд обяви за противоконституционен закон, с който се отменя или изменя действащ закон, последният възстановява действието си в редакцията си преди отмяната или изменението от влизане в сила на решението на съда".

Следователно след 12.06.2010 г. (влизане в сила на Решение № 8/27.05.2010 г. на КС) се възстановява действието на Закона за Националния архивен фонд (ДВ, бр. 57/2007 г., изм., бр. 19, 42, 78, 92, 93/2009 г.) в неговата цялост и той регулира тези специфични обществени

отношения. През този период има възникнали, прекратени или изменени обществени отношения и те безспорно трябва да се регулират от ЗНАФ с неговото съдържание след противоконституционността на ЗИЗНАФ (ДВ, бр. 43/8.06.2010 г.).

С § 16 се цели постигането на противоконституционна цел в нарушение на чл. 151, ал. 2 К и Решение № 22/1995 г. на КС. Цели се да се "покрие нормативно" периодът след 12 юни 2010 г., и то с "обратна дата". Ако се допусне това, то се обезсмислят решенията на Конституционния съд и цялата негова дейност. Решенията на КС са "задължителни за всички държавни органи, юридически лица и граждани" (чл. 14, ал. 6 ЗКС). С § 16 се минира тези основни конституционни изисквания.

3. Трябва да се прави разлика между "влизането в сила" на закона по чл. 5, ал. 5 К и действието на правните норми във времето. В изключителни случаи, и то много предпазливо, може да се приемат норми с т.нар. "обратно действие", предимно в цивилистиката (ЗНАФ е устройствен). Те трябва да регулират обществени отношения преди възникването им. Това е друг правен институт.

С § 16 на ЗИЗНАФ се има предвид нещо друго - влизането на закона в сила, преди да е публикуван в Държавен вестник. Това е конституционно недопустимо.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да обявите за противоконституционен § 16 от ЗИЗНАФ, като

противоречащ на чл. 4, ал. 1; чл. 5, ал. 5; чл. 151, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Предлагаме като страни в конституционния процес да бъдат конституирани президентът, парламентарните групи в 41-ото Народно събрание, Министерският съвет, Министерството на правосъдието, Висшият съдебен съвет, Върховния касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, Съюзът на съдиите, Висшият адвокатски съвет.

Прилагаме:

1. ЗИЗНАФ, обн., ДВ, бр. 103/2009 г.
2. Проектозакон, внесен от н.п. Даниела Петрова и гр.н.п., № 054-01-55/14.06.2010;
3. Стенографския протокол от 21.07.2010 г.

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

~~Срещ~~
 Любен Кормезов
 Христо Тонсероф
 Любен Плещан
 Сергей Гунчев
 Антон Димитров
 Рензи Оскржан
 Неделин Ангел
 Маз Мамуров
 Михаил Иликов

6
Иванко Атанасов Атанасов
Милена Иванова Христова
Георги Георгиев Пирински
Корнелия Петрова Плевнева
Димитър Ангелов Генов
Христо Атанасов Курчумашев
Евгения Василева Топузанска
Иванка Василь Орешарски
Мелница Ул. Бугарска
Раден Кръстьев
Иванка Николова Николова
Янак Божков Стоянов

Стефан Петков
Георги Петров Петков
Раден Нв. Таков
Анастас Тодоров Мараджанов
Емilia Павлова Мараджанова
Ваня Георгиева Янкова
Драгомир Велков Стойков
Стефан Радков Тодоров
Раден Константинов Кръстьев

4

Риман Овсеньков
Алекс Тарасов
Георгий Бородин -
Курт Шейде
Борис Зюль

Павел Дмитриев
д-р Евгений Алексеев
Дмитрий Михалевский

Андрей Тихонов
Захар Горюнов -

Апостолан Ишамов
Мекра Михайлова

Умтар Арафер

Муса Канев

Ариф Агуш

Метин Казак

Тунгер Кербалиш

Георги Колев

Евмил Агушев

Кадри

Орхан Ахмедов

Емен Емен

Яко Яков -

Хасан Хаджам